

120

8.hét

Péntek 1200-1209

2. Cikkely: A LITURGIÁK KÜLÖNBSÉGE ÉS A MISZTÉRIUM EGYSÉGE

LITURGIKUS HAGYOMÁNYOK ÉS AZ EGYHÁZ KATOLICITÁSA

1200 A jeruzsálemi első közösségtől Krisztus második eljöveteleig Isten egyházai, melyek hűségese az apostoli hithez, mindenütt ugyanazt a húsvéti misztériumot ünneplik. A liturgiában ünneplést misztérium egy; ünneplésének formái különbözőek.

1201 Krisztus misztériuma oly kimeríthetetlenül gazdag, hogy egyetlen liturgikus hagyomány sem képes teljesen és tökéletesen kifejezni. A rítusok kialakulásának és fejlődésének története csodálatos, egymást kiegészítő sokféleségről tanúskodik. Amíg az egyházak e liturgikus hagyományokban a hit közösségében és a hit szentségeiben éltek, gazdagították és erősítették egymást a hagyományhoz és az egész Egyház közös küldetéséhez való hűségben.

1202 A különböző liturgikus hagyományok az Egyház küldetése miatt keletkeztek. Az azonos földrajzi és kulturális területen élő egyházak Krisztus misztériumát lassanként sajátos, kultúrájukra jellemző kifejezési formákban kezdték ünnepleni. Különbségek mutatkoztak a "hitletétemény" áthagyományozásában, a liturgikus szimbolikában, a testvéri közösség megszervezésében, a misztériumok teológiai megértésében és az életszentség formáiban. Így mutatkozott meg egy meghatározott egyház liturgikus élete által Krisztus - minden nép világossága és üdvössége - annak a népnek és kultúrának, melyhez az adott egyház küldetett, s amelyben gyökeret vert. Az Egyház katolikus: a kultúrák minden igazi gazdagságát meg tudja tisztítani és a maga egységébe be tudja vonni.

1203 Jelenleg az Egyházban a következő liturgikus hagyományok vagy rítusok élnek: a latin rítus (főleg a római, de bizonyos helyi egyházak rítusa is, mint az ambrozián rítus, vagy néhány szerzetesrend rítusa); a bizánci, az alexandriai vagy kopt, a szír, az örmény, a maronita és a káld rítusok. "A hagyományhoz híven a Szentséges Zsinat kijelenti, hogy az Anyaszentegyház az összes törvényesen elismert szertartást egyenjogúnak tartja és egyenlő tiszteletben részesíti; azt akarja, hogy ezek a szertartások a jövőben is megmaradjanak és mindenképpen ápolják is őket."

LITURGIA ÉS KULTÚRÁK

1204 A liturgia ünneplésének meg kell felelnie a különböző népek szellemének és kultúrájának. Annak érdekében, hogy Krisztus misztériuma nyilvánvalóvá váljék "a hívő engedelmességre minden népben" (Róm 16,26), minden kultúrában hirdetni és ünnepleni kell, és át kell vinni az életbe úgy, hogy ezek a kultúrák ne megsemmisüljenek, hanem e misztériumtól megváltást és tökéletességet nyerjenek. Isten gyermekeinek sokasága a maga sajátos emberi kultúrájával és - miután Krisztus magához emelte és átformálta - e kultúrán keresztül jut el az Atyához, hogy az egy Lélekben dicsőítse Őt.

1205 "Megfontolandó, hogy a liturgiában, főleg a szentségek liturgiájában van egy változtathatatlan rész, mely isteni eredetű, melynek az Egyház őre, és vannak változtatható részek, melyeket az Egyház megváltoztathat, s olykor meg is kell változtatnia, hogy az újonnan evangelizált népek kultúrájához illessze azokat."

1206 "A liturgikus sokféleség gazdagíthat, de feszültségeket, kölcsönös értetlenségeket, sőt szakadásokat is okozhat. Magától értetődik, hogy e területen a különbözőség nem károsíthatja az egységet. Csak a közös hithez, a szentségi jelekhez - melyeket az Egyház Krisztustól kapott - és a hierarchikus közösséghez való hűséges ragaszkodás keretein belül nyilvánulhat meg. A kultúrákhoz való alkalmazkodás megköveteli a szív megtérését és szükség esetén a szakítást olyan ősi szokásokkal, melyek nem egyeztethetők össze a katolikus hittel."

Összefoglalás

1207 A liturgikus ünneplésnek egyrészt törekednie kell arra, hogy annak a népnek a kultúrájában fejezze ki magát, melyben az Egyház él, anélkül hogy alárendelné magát neki. Másrészt maga a liturgia szülője és formálója a kultúrának.

1208 A törvényesen elismert különböző liturgikus hagyományok vagyis rítusok, amennyiben Krisztus ugyanazon misztériumát jelzik és közlik, az Egyház katolicitását jelenítik meg.

1209 A kritérium, amely a liturgikus hagyományok sokféleségében az egységet őrzi, az apostoli hagyományhoz való hűség, azaz: közösség az apostoloktól kapott hitben és szentségekben, mely közösséget az apostoli jogfolytonosság jellemez és biztosít.